

SCITAMINEAE.

A M O M V M.

LINN. *Syst. veg.* p. 49. *Gen. pl.* p. 2.

505.

Pharm. ZINGIBER COMMUNE f. NIGRUM.
ALBUM.

Vel utrobius additur nomen *Radicis*.

Amomum Zingiber; scapo nudo, spica ovata
LINN. *Spec. pl.* p. 1. *Zingiber mas et foemina*
PIS. *Mant. aromat.* p. 189. c. tab. 6. furculorum
foliiferorum. *Gingiber* CLUS. *exot.* p. 212.
Zingiber C. B. SLOANE'S *nat. hist. of Jam.* vol. 1.
p. 163. *Infchi* RHEED. *Hort. Malab.* vol. II.
p. 23. t. 12. *Zingiber maius* RUMPH. *Herb. Amb.*
vol. 5. p. 156. tab. 66. fig. 1. BROWNE'S *nat.*
Hist. of Jam. p. 119. Depingunt eam quoque
MILLER'S *Fig. of plants*, tom. I. tab. 26. JACQUINI
Hort. Vindob. vol. 1. p. 31. t. 75. Ζιγγίβερις
DIOSC. Ζιγγίβερις GAL. videtur esse nostrum,
vel Gengibel f. Zengibel Arabum, Perfarum,
Turcarum.

Turcarum. Planta perennis in India orientali item in Infula Madagascar, Guinea et aliis Africae occidentalis regionibus (RUMPH.) spontanea. Ex India orientali in Americam translata, et primum in nouam Hispaniam, per FRANCISCUM DE MENDOZA, dein in plures occidentales insulas, quarum praecipue in Antillanis hodie copiose colitur, item in infula Caiennae et in Guiana (AUBLET). Etenim radix, cuius hic res agitur, nullibi nisi cultu praegresso vsui idonea est.

Propagatio fit vel femine vel, quod conuetius, frustulis radice terrae mandatis (JACQ.). Hoc si fit mense Martio vel Aprili, floret stirps Septembri et caules Decembri marcescunt. M. Ianuario subsequente iam euelli solent radices, nam si expectaretur diutius, fibrosae et subligneae euasurae essent. Effoscae diuiduntur in frusta minora.

RADIX recens tuberosa ex propaginibus inter se connatis, quae illam aliquando palmatam fere reddunt, subcompressa, annulis notata, extus cinerea, vel si iunior est, alba, item purpurascens, carne pro diuersa aetate mox teneriori et viridescente, mox fibro-

D 3

fiori,

fiori, multas fibras albidas emittente. Hae cauliumque reliquiae cum fordibus auferri, antequam ficcetur, debent. Qua in re quum encheirefis variet, nomina diuerfa Zingiberis enata sunt. *Zingiber* scilicet *album* hoc est, quod, purgatis lotis et rasis radicibus singulis seorsim, folis vel aëris aperti vi, cui per aliquot dies exponitur, ficcatur; albidi siue straminei coloris. *Zingiber nigrum* autem dicitur, si radix ad fordes tenacius inhaerentes tanto minori labore auferendas intra corbes circiter per horae quadrantem in aquam feruidam immittitur, quae in peculiari aheno praesto est, dein ficcanda (BROWNE. JACQUIN.). Sic fuscum colorem adsciscit potius quam nigrum, etiam intrinsecus; vnde scite NEUMANNUS hoc fuscum dixit. Simul vero aromatis partem perdit. Ob relictam autem epidermidem manifestius annulata apparet. Sic cadunt errores discriminum a NEUMANNO, LANGE (*Med. Brunsv. dom. p. 183.*), rel. commissi. Sicca radix constat ex frustis circiter bipollicaribus, sublobatis, nodosis, compactis, compressis.

Sapor masticatae radices venalis valde acris totum os feruoris sensu afficit, odor eius aromaticus est, et ita nares vellicans, vt ex puluisculo,
qui

qui sese separat in superficie, sternutatio facile subsequatur. Adeo acris est, ut lotionem et contrectationem radice cutis attenuetur et interdum findatur (RUMPH. *l. c.* p. 160.). Recenti igitur aequae ac siccae radice acrimonia insignis inest. Seruat illam et ea, quae in caldariis botanophilorum collitur. Radix olim Malabarica praestantissima, dein Bengalensis iudicabatur, sed hodie vix illi Americana pretio cedit (RUMPH.). In tanta eius acrimonia non tamen verentur eam insecta arrodere. Ptinum pertinacem in ea nidulantem vidi.

Inest radice huic oleum aethereum, sed paucillum modo, scilicet librae radice vni, olei circiter drachma vna, h. e. $\frac{1}{2}$ (NEUM. *Chym.* vol. 2. P. 4. p. 638. CARTHEUS. *M. m.* vol. 2. p. 62.), vel ex alio calculo tantum scrupulus dimidius (JO. ALB. GESNERI *Diss. de Zingibere*, Altdorf. 1723. p. 18.). Hoc ipsum oleum odorem quidem Zingiberis habet, sed destituitur pungente et feruente sapore matricis suae. Infusum aquosum primum et acre valdopere est et odore radicem aemulatur. Inspissatum in extractum superstitem modo saporem seruat; et pondus circiter quartam partem Zingiberis constituit. Simile contingit

D 4

cum

cum infuso et extracto spirituoso primo inspissato, praeterquam quod sapor paullo acrior sit, et pondus extracti modo $\frac{1}{8}$ partem vel paullo plus assequatur (NEUMANN, CARTHEUSER.). Ceterum arctium connubium iungit resinofas et gummofas partes, ita vt menstruum alterutrum facile easdem iunctim eliciat. Zingiber album solubilem partium paullo plus continet (NEUM.).

In vi purgantium augenda (FERNEL. *method. med. l. 4. c. 7.*) nihil videtur priuum prae aliis aromatibus habere; nec in vniuersum horum vim hac in re insignem iudico. Rectius adduntur ad nauseam et tormina sub vsu arcenda, prout Zingibere Scillae addito prohibemus, ne fastidium vel vomitum ciet.

Condimentum maxime vulgare ciborum post Piper est, vbicunque proftet. In India viridis radix, in frustula exigua dissecta, cum aliis herbis instar acetarii editur. Solent ibi quoque sale et aceto illam hoc fine praeparare; vt alios modos eam palato acceptam reddendi iam taceam. De Zingibere saccharo condito infra. Admiscet quoque eam creberrime cibis ad concoctionem promouendam et stomacho calcar addendum. Huc applicari

applicari possunt quae de Piperis usu diaetetico supra dicta sunt, cum quo et in eo conuenit, quod oleum blandum uehat.

Apud nos iuscula carnea et embammata varia coquuntur cum Zingibere; pauperes quoque delectantur hieme iusculis ex cereuisia cum eo cocta.

Omitto virtutes eius cum aliis aromatibus communes et vitia communia, si intempestiue vel in isto copiosius ingeritur, ut in febris acutis vel intermittentibus, plethoricis, cholericis, ad congestiones capitis pronis, quum languidis, pituitosis, phlegmaticis, potius conueniat. Quibusdam tamen specialius de hoc cognitis locus concedendus est.

Insignem opem praestat iis, qui debili ventriculo et viscida colluue onerato laborant, ut quibus concoquendi cibos vim et ciborum appetitum restaurat. Thuringi prandium claudunt Caruofale et Zingibere pani inspergendis, ut concoctionem ciborum accelerent et flatuum collectionem auerant (LANGE *l. c. p.* 184.). Flatibus primarum viarum et biliosis deiectionibus pertinacibus grauantibus, prodest drachmae dimidiae Zingiberis con-

cifi intra folitum vas pro Thea aquam feruidam infundere, et liquorem bene sapore Zingiberis faturatum Theae infusi loco tempore matutino ebibere (SMALL in *med. Obs. and Inqu. vol. 6. p. 198.*).

In tuffi titillatoria, modo febre deftituatur, confert pulueris Zingiberis cochleare minus (pro Thea) cum mellis cochleari maiori commifcere et cochleare eiusdem paruum pro dofi fumere. Eidem fini quoque inferuit fyrupus e Zingibere condito (ROSENSTEIN *om Barns fjukd. p. 270. Apot. p. 28.*). Vel horum loco e re eft, Zingiberis fruftum integrum macerare cum cereuifiae tenuis libris duabus et dein addere facchari candi duplam quoad Zingiber quantitatem et tantillum butyri non faliti; hisce ad dimidium in fiffatis et colatis, liquoris omni hora vel fequihorio calide cyathus bibatur (ROSENSTEIN, *Apot. l. c.*).

Non in imitationem memini confuetudinis plebis Zingiber ad cochleare vnum cum vino adufto ad febres intermittentes debellandas inge-
rendi, licet aliquando periculum fucefferit in rebelli adeo quartana (LANGE *l. c. p. 185.*). Huc fpectat

spectat ANDR. ZIEGLERI (apud LANGE *l. c.*) praeconium extracti Zingiberis in quartana phlegmaticorum.

Raro radix sola in puluere vel saccharo commixta datur.

Vuulae ex pituita nimium prolongatae iusta fedes et magnitudo restituitur Zingiberis puluere per manubrium cochlearis admoto vel Zingibere cum alumine adhibito. — Secretionem quoque salivae auget ore retentum, vnde collutoria oris aliquando intrat.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

OLEUM DESTILLATUM. Quod in officinis profat est rubrum odoris Zingiberis, saporis calidi, amaricantis, aquae fundum petens. Ex recenti radice autem quod eruunt Indi aquae innatat, sed non ita sapore feruidum, vt ipsa radix (RHEEDE *l. c. p. 24.*), ceterum limpidum, transparens. Plura supra de eo dixi.

RADIX ZINGIBERIS SACCHARO CONDITA. Ex Indiis afferri nobis solet, vbi sequenti modo praeparatur. Effoditur radix, quando adhuc tenera est
et

et succosa, vel si vetusta iam est, in usum modo trahuntur vicinae iuniores propagines. Resectis peregrinis partibus et radicibus bene lotis et derasis, ligneis subulis (vt RUMPHIUS quidem monet tacente BROWNEO) punctae macerantur aqua primum feruida dein frigida, vbi aqua aliquoties mutata tam ad abluendas radices, quam ad acrimoniam tanto magis mitigandam, retinentur. Syrupus tandem intra vrceos illis infunditur, pariter aliquoties ad tertiam vel quartam vicem vsque mutandus. Quo spissior syrupus affusus, tanto melius sese conseruari sinunt et tanto melius per mare transferri, hinc ad finem spissior loco prioris tenuioris defusi additur (Vid. RUMPH. BROWNE). Syrupus, qui per vices defunditur aqua dilutus et fermentationi subiectus potum gratum, *cool drink* Anglis, erogat. — Longe hoc conditum praestantius est eo Zingibere condito, quod a pisto-ribus dulciariis extra patriam radice paratur ex sicca radice cum calce viua macerata addito melle. Exoticum conditum pereximium stomachicum est, dum ante prandium radix dimidia vel integra manducata deglutitur; et cum gratia vires aromatum communes coniungit.

SYRUPUS

AMOMVM CARDAMOMVM. 61

SYRUPUS ZINGIBERIS *Ph. Edinb. p. 63. Lond. p. 83. Svec. ed. 3. p. 119.* Paratur macerando radicem aqua feruente et liquido saccharum addendo. Egregius aromaticus fyrupus, cuius defectu substitui poterit fyrupus ex condita radice.

Intrat insuper Zingiber multa composita; quorum ELECTUARIUM DIASATYRIUM, ELECT. DIASCORDII, MITHRIDATIUM, THERIACA rel. quorum commemoratio hic fere superflua.

506.

Pharm. CARDAMOMVM MINVS.

Amomum Cardamomum; scapo simplicissimo breuissimo bracteis alternis laxis LINN. *Spec. pl. p. 2. Elettari Hort. Malab. vol. II. p. 9. tab. 5.* Cardamomum minus BONT. in *Hist. nat. et med. edita a PIS. p. 126. c. icone pessima*; RUMPH. *Herb. Amboin. vol. 5. p. 152. tab. 65. fig. 1.* KÖNIG in *REZ. Obs. bot. fasc. 3. p. 59.* In *Pharm. Lond. specim. alt. 1787. p. 6.* citatur, tanquam vera huius planta, *Amomum repens* f. *Le Cardomome de la Côte de Malabar SONNERAT Voyage aux Indes oriental. tom. 2. p. 240. tab. 136.* quae tanto minus potest haberi pro
 Linneana

Linneana specie, quum racemum compositum formet. Planta perennis Indiae orientalis, nominatim Jauae, crescens locis paludosis.

Varii fructus Cardamomi nomine in pharmacopoliis feruantur, et adhuc plures in libris vel describuntur vel simul depinguntur. Sed historia horum omnium prout affinium multarum scitaminearum stirpium adhuc valde manca est, nec pharmacopolae quidem et qui hosce praecefferunt botanici in nominibus, quae singulis tribuunt, conueniunt, vno e. c. illud Cardamomum maius vocante, quod alter medium. Destituimur hic botanica indagine, sine qua non potest non fulcrum omni reliquae narrationi deesse. Quid vetustiori tempore de hisce cognitum fuerit sollicitè JO. BAUHINUS (*Hist. plant. vol. 2. p. 195. §§.*) exposuit. Recentiora cum antiquioribus combinavit HERMANNUS (in *Diff. Cardamomi Historis et vindictiae, praef. SPIELMANNO, Argent. 1762.*). Certiora, quam hi alique industrii viri studio intento in tricis pleno hocce argumento explorarunt, me iterato scrutinio enucleare posse desperans, in minus obnoxiiis dubio subsistam.

Discrimina

Discrimina nominum officinalium diuersa cum figura et magnitudine fructuum conueniunt. Numerus horum momentorum respectu variat, ita vt NEUMANNUS (*Chymie vol. 2. P. 1. p. 328.*) ad minimum octo numerari posse innuat. In plerisque pharmacopoliis tres diuersitates obtinent, in quarum recensu etiam NEUMANNUS acquieuit, scilicet:

- 1) *Cardamomum maius* C. B. BONTII; (*l. c. p. 127.* cum *figura* misera, ex qua tamen fructus forma cognoscitur). *Cardamomum maius* vulgare CLUS. *exot. p. 187. c. fig. fruct.* Non incongrue a quibusdam vocatur *C. longum*. Est fructus oblongus, pollicem vel sesquipollicem longus, sesquilineam latus, triqueter, versus extrema praecipue basin angustior, fuscus.
- 2) *Cardamomum medium* C. B. TABERNAEMONT. *Krätterb. ed. Basil. 1731. p. 1319.* cuius figura adposita formam quodammodo exprimit, sed iusto minor est. Etenim istud *Cardamomi* minoris magnitudinem paullum excedit, rotundius est, nec tam manifeste triquetrum striis obsoletis.
- 3) *Cardamomum minus* MATTHIOLI, C. B. Nomen hoc vbiuis vsitatum. Minor est hic fructus
praece-

praecedente et figurae paullo magis oblongae. Si vtile modo spectes, hoc Cardomomo cognito superfedere reliquarum specierum cognitione possumus; nempe superat vi reliqua.

Omnibus et singulis dictis Cardamomis competit capsula triualuis valuulis flexilibus, dissepimentis membranaceis, striata, trilocularis, duplici serie feminum, angulorum in quolibet loculo. Cardamomi minoris capsula pallide lutea est, basi in petioli exigui speciem coarctata, altero extremo, quod obtusius est, apice deciduo aucta. Intus latent semina inter se cohaerentia, angulata, multiformia, subrufa, rugosa, referta medulla alba. Capsula ipsa parum vel nihil saporis vel odoris habet. Semina autem contracta fragrantem odorem spirant, masticata saporem grate aromaticum amaricantem cum vestigiis camphorae producant. Longe hic blandior est, quam in Zingibere, vel Pipere, vel Caryophyllis, nec facile vlli aromati gratia cedit, praeterquam Cinnamomo.

Cardamomum minimum quorundam auctorum videtur nihil, nisi fructus foli vel climatis iniuria minor.

Nolo

Nolo in originem vocis *Καρδαμωμον* descendere, quae grammatica tamen subtilitas diffidiis variis sanguinolentis apta est (Vid. HERM. *Diff. cit.* §. 1.), Non absona videtur RUMPHII coniectura, vocem hanc ab Indis, qui et hodie fructum Cardamom vocant, in Graecos transuolasse. Aequae lubrica est controuersia, an Graecorum veterum Amomum verum sub hocce fructu intelligendum sit.

Licet theca fructus iners exstet, non tamen confert eam reiicere ante vsum feminum, quippe quum ea contra iacturam partium volatilium muniantur. Aqua infusione ex feminibus eruit praeter aromaticas multas partes copiam mucilaginis, qua tantopere illa abundant, vt vix per filtrum etiamsi diluta transigi queat. Olei aetheri $\frac{1}{24}$ (NEUMANN. *l. c.*) vel $\frac{1}{20}$ (SPIELM. *Mat. med. p.* 245.) inest. Est pallide flauum, odoris Cardamomi, et saporis valde acris. Extracti aquosi pondus insignius est, quam resinosi. In eo omnes chemici conueniunt, qui illud explorarunt, licet quantitate ceteroquin differant,

Tam Europaeis quam Indis acceptum aroma est, quo potulenta varia cibosque condimus:

Appar. medic. Vol. V.

E

e. c.

e. c. fuccolatam, vinum calefactum cum ouis com-
mixtum (Glühender Wein), quod rigente terra
gelu vtile potulentum est; et placentarum varia
genera. In languore ventriculi, colica flatulenta,
et scopo analeptico, non defraudandum sua laude
medicamen. Purgantibus apte admiscetur, vt ne
tormina ciēant, sicut exempla varia purgantium
fluidorum in *Pharmacopoea Londinensi*, *Suecica* rel-
edocent. Masticatum semen gratiorem oris hali-
tum reddit.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

OLEUM CARDAMOMI DESTILL. supra iam com-
memoratum.

ESSENTIA *Ph. Würt.* p. 78. quae alcohol vini
adhibet. TINCTURA *Pharm. Lond.* p. 69. quae
spiritu vini tenuiori vtitur. Eximie neruos refo-
cillat, gratiam aliis medicamentis conciliat, et
ventriculum falina non ferentem placat.

Taceo multa composita amplae farraginis
dispensatoriorum, in quibus singulorum meritum
semper ambiguum.

507.

Pharm. GRANA PARADISI vulgo, MANIGUETTA (vel alia simili scriptione) v. MELEGUETTA quibusdam.

Amonum Granum paradisi; scapo ramoso brevissimo *Spec. pl. p. 2.* Elettari *Hort. Malab. vol. II. p. 9. tab. 6.* (Auctore LINNEO in *Spec. pl.*). La Maniguette DES MARCHAIS *Voyage en Guinée, tom. I. p. 151.* Planta perennis, in Guinea Africae et insula Madagascar crescens.

Quod in LINN. *Systemate veget. a. 1774. p. 49.* comparet effatum, plantam etiamnum obscuram esse, adhuc valet. Sunt qui Myrti speciem perhibent (SCHREB. in *Mat. med. Linn. ed. 5. p. 36.*). Transferuntur ad nos ex Guinea GRANORUM PARADISI nomine semina angulosa coloris extus badii interne albi, magnitudine feminum Raphani, subrugosa, nitentia, pericarpio suo antea exuta. Quibusdam Cardamomum dicitur, ut J. BAUHINO, cui Cardamomum maximum, grana Paradyfi s. Melegeta (vid. *El. Hist. pl. tom. 2. p. 204.*) est. Pericarpium ille figura et magnitudine ficus minoris depingit, quam figuram ipsi et tribuunt multi alii, et inter hosce cl. DES MARCHAIS, qui

E 2 in

in Guinea ipsam stirpem vidit, licet non acie botanica. Theca ista secundum eius obseruationem tenuis est, fragilis, rubro bruna. Colliguntur fructus tempore, quo folia incipiunt apice nigrescere. Cardamomi speciem esse suadet quodammodo similitudo feminum, sed tam odor quam sapor differunt. Odorem nullum in iis sentio, saporem vero non gratum blandumque aromaticum Cardamomi, sed acrem pungentem Piperis, diu linguae post masticationem inhaerentem. Acre autem non latet in oleo essentiali, cuius exigua modo pars et blandi quidem eruitur. Sed extractum aquosum ex residuo paratum valde calidum et pungens est, spirituosum adhuc magis.

Piperis vices subinde agit, vt in Gallia (DES MARCHAIS *l. c. p. 155.*); et quod valore minori veneat, quam Piper, indicio est, vberem illi a natura prouentum concessum esse.

Carere possumus hocce femine in medicina, Pipere prostante, nec hodie amplius vsu venit.

Perperam creditum a quibusdam est, oleum Caieput ex hisce granis trahere natales suos
(Conf.

MARANTA GALANGA. 69

(Conf. PARSON'S *Analogy between the propagations of animals and that of vegetables* in *Gött. gel. Anz.* 1753. p. 520.), eodem errore, quo Cardamomi cuidam speciei iidem tributi, quod alio loco iam extra dubium posui (Vid. *Apparat. med.* vol. 3. p. 319. sqq.).

M A R A N T A.

LINN. *Syst. veg.* p. 49. *Gen. pl.* p. 3.

508.

Pharm. GALANGAE MAIORIS *Radix.*
MINORIS *Radix.*

Maranta Galanga; culmo simplici foliis lanceo-
latis subfessilibus LINN. *Syst. veg. l. c.* Galanga
PIS. *Mant. aromat.* p. 191. GARCIAS in CLUS.
exot. p. 211. Galanga maior et minor RUMPH.
Herb. Amb. vol. 5. p. 143. tab. 63. Pl. perennis.
Maior crescit in Jaua, Malabaria (GARCIAS.
A COSTA); minor in regno Sinenfi (GARCIAS.
A COSTA in CLUS. *l. c.* p. 275.). Radicis segmen-
tis propagatur maior in Amboina, Banda, Mo-
luccis in hortis fatis copiose; minor in Am-
boina rarius (RUMPH.).

E 3

Qui

Qui olim (*Mat. med. ed. 1. p. 3.*) ad-
 scripserat radices hasce Kämpferiae Galangae sum-
 mus LINNEUS, mutauit postea sententiam suam,
 Marantam existimans; a qua iterum postea de-
 flexit (*Diff. Obs. in mat. med. p. 6.*), dubium
 genus declarando. RUMPHIUS, cui quidem plu-
 rima, quae nobis de planta innotuerunt, debe-
 mus, hisce angustiis non subuenit. Accedat igitur
 oportet subsequenti aetatis scrutinium accuratius.

Vtraque radix tam *Galangae maioris*, quam
minoris, ex eadem specie prouenit, cuius varieta-
 tes officinales nullis aliis notis quam magnitu-
 dine discrepant. In Galanga minori enim omnes
 partes sunt exiliores, etiam radix. Vtraque ra-
 dix ramosa, nodosa, teres, annulis transversim
 cincta, in particulas pollicem circiter longas vel mi-
 nores transversim dissecta. Radix *maioris* mox rufa,
 mox alba, ex cuticula externa texturae subspon-
 giosae, crassitie circiter pollicis, intus pallidius
 rufa, et, vtut acis et odora, minori tamen de-
 bilior et ignobilior. Effigiem huius radice bene
 expressit RUMPHIUS. *Minor* tam extus quam
 interne profundius rufa, odoris, praecipue, dum
 conciditur vel contunditur, fragrantis, saporis
 feruidi,

feruidi, linguam mordentis. Quidam ex ignorantia radicem Cyperi longi substituunt, qui error autem huius amaritie et adstrictione cum aromate iuncta cognoscitur.

Chemiae ope eruitur oleum aethereum, cuius circiter drachmam vnam Galangae minoris radix in quauis libra continet (NEUM. *Chem. vol. 2. P. 2. p. 333.*), blandius ipsa radice, suaueolens ceteroquin. Aqua plus extrahit spiritu vini, scilicet uncias sex extracti ex libra integra, quod linguam quidem haud parum vellicat, minus tamen extracto spirituoso.

Arabes videntur primi apparatus medicaminum Galanga auxisse. Inter Graecos autem MYREPSUS, quantum constat, eius primam mentionem fecit. Acorum veterum esse quidam sustinent, refutati ab aliis.

Ad calidissima omnino aromata pertinet. Siccata radix magis exaestuatur succosa. Indis culinariae usus frequentior est medico. Etenim cibos varios, ut carnes, pisces, eadem condiunt. Placentas quoque cum succo nucum Cocos ex farina radice parant, in debilitate ventriculi, calidissimis

culosis viarum vrinarum affectionibus, aliisque casibus minus idoneis, captas (A COSTA).

Numerus aromatum insignis, quibus abundamus, Galangae laudem in suppellectili medica nonnihil extenuauit, quin exulauit radix iam dudum ex pharmacopoeis Anglicis. Rarius pro condiendis cibis ab Europaeis adhibetur, Stimulare neruos fibrasque musculares, incidere pituitam, mouere sudorem menstruaque, pellere flatum, ventriculo demum calcar subdere et vertiginem a labefactato ventriculo oriundam tollere, iam ex analogia cum modo dictis aromatibus colligitur, experientia egregie confirmat. In paralyfi linguae et atrophia membrorum efficacem se praestat externus vsus (PLENCK *Mat. chir.* p. 244.). Attamen crebrius in miscela aliorum efficacium vsurpatur, quam ita, vt propria virtute eniteret. Merito in praxi medica Galanga minor praefertur.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

ESSENTIA GALANGAE *Ph. W.* p. 81. Spiritus vini additamento feruor radice augetur; fanior medicina igitur abstinet ab vsu interno. Externe quidam

quidam laudant ad tabida membra fuscitanda,
in linguae paralyfi, carie offium.

SPECIES IMPERATORIS *Ph. W. p. 278.*

SPIRITUS CARMINATIVUS SYLVII. ESSENTIA
CARMINATIVA WEDELII, ELIXIR VITRIOLI MYN-
SICHTI aliaque composita largi ambitus officinarum
pharmaceut. German. hanc radicem recipiunt.

C V R C V M A.

LINN. *Syst. veg. p. 49. Gen. pl. p. 4.*

509.

Pharm. CVRCVMAE LONGAE *Radix.*

ROTVNDAE *Radix.*

TERRA MERITA quorundam.

Curcuma longa; foliis lanceolatis: nervis latera-
libus numerosissimis LINN. *Spec. pl. p. 3.* Cur-
cuma longa KÖNIG in REZ. *Obs. bot. fasc. 3.*
p. 72. Curcuma radice longa ZANON. *Hist.*
pl. ed. Mont. p. 86. tab. 59. in qua spica
modo bracteis vestita cum scapo et foliis cin-
gentibus conspicitur. Curcuma domestica maior
RUMPH. *Herb. Amboin. tom. 5. p. 162. tab. 67.*

E 5

Manjella-

Manjella - Kura *Hort. Malab. tom. 11. p. 21. tab. 11.* absque flore. Amomum Curcuma JACQU. *Hort. Vindob. tom. 3. p. 5. tab. 4.* Depicta quoque existat in REGNAULT *Botan. le Safran des Indes.* Planta perennis Indiae orientalis.

Colitur in hortis Indorum, nominatim Chinesium, Malaccae copiosissime (KÖNIG), item in Jaua et Balega (RUMPH.). Similes tamen et alias cognatas stirpes memorat RUMPHIUS, usu suo conspicuas. Propagatio facilis per dissectas radices, Zingiberis instar.

Radice recentis forma multiplex, scilicet constat partim ex tuberibus ouatis, annulatis, fuscis, oui gallinacei circiter magnitudinis, ex quibus processus teretes tres quatuorue pollices longi ex flauo pallentes emergunt, pariter annulati; partim ex fibris crassis longis, quarum quaedam in finem oliuaeformem desinunt, aliae acuto apice terminantur. Egregie tam RUMPHIUS quam JACQUINUS hanc faciem radice expriment. Quicquid fibrosum est, reicitur, reliquum feruatur, et pro figura diuersa in officinis vel nomine Radice Curcumae *rotundae* vel *C. longae* obuiam venit.

venit. Nempe vtraque pars subacris et aromatica est, et colorem intus luteum prae se fert. Siccatione coarctantur istae insigniter. Curcuma longa in vniuersum vsitatior est.

In officinis pharmaceuticis RADIX, qualiscunque forma sit, extus pallide lutea apparet, rugosa, solida, ponderosa, coloris intus profunde flauo crocei vel aurantii. Odor eius subfragrans quasi ex vnguento, sapor amaricans, subacris et calorem mitem ore excitans. Masticando facile emollitur saliuamque croceo colore imbuat. Infusione aquae obtinetur tinctura crocei coloris, quae ad dito alcali in colorem badium mutatur. Idem contingit in charta per hanc amylo adiuuante tincta, et quidem vel ab exigua modo alcali quantitate; vnde commodius redditur experimentum. Acida pallidiorem reddunt flauedinem. Itaque eximium adiumentum praestat Curcuma in dignoscendis alcalinis (BERGM. *Opusc. vol. I. p. 95.* Conf. NEUM. *Chem. vol. 2. P. 2. p. 269.*) Spiritus vini rectificatissimus rubedinem inde obtinet elegantem, quae digitos tamen aliaque flauedine crocea tingit. Olei destillati valde exiguum modo continet, ita vt vnus ex radicis libra dimidia modo olei circiter drachmam eruerit

(BÜCH-

(BÜCHNERI et LÖBERI *Diff. de Curcuma officinarum* p. 15.), alius ex libra radice integra vix scrupulum vnum vel drachmam dimidiam (CARTHEUS. *M. m. vol. 2. p. 65.*). Extracti aquosi saporis blande aromatici amaricantis et falsi ad summum quarta pars elicitur (CARTHEUS.); alii (vt NEUMANNUS *l. c.* et BÜCHNERUS *l. c.*) minorem quantitatem eius lucrati sunt. Par inconstantia in pondere extracti spirituosii, cuius summum fuit fere $\frac{1}{3}$, idque notabiliter acre aromaticum simulque nauseosum reperitur (CARTHEUS. *l. c.*).

Non opus est, usum eius in arte tinctoria hic multis commemorare. Etiam in India solent lintea luteo colore eadem imbuere, qui tamen non satis constans est (RUMPH.). Nec lana, nec gossypium melius seruant colorem aurantium, quem iis Curcuma inducit; licet colorem vel luteum vel alios additamento peregrino emergentes, vt citreum, grate brunum vel viridem, figat sal marinum vel sal ammoniacum vel vitriolum cupreum (Conf. de hisce cl. HELLOT, *l'Art de la teinture des laines*, p. 406. PÖRNER *chym. Versuche z. Nuz. der Färbekunst*, vol. 1. I *Abh.* SCHARFFS *Recepte üb. versch. Gattungen v. Farb. I. St.*).
Aeque

Aequè culpandum est, tingere pannos scarlatinos Curcuma ad colorem exaltandum, quoniam iactura particularum Curcumae in aëre brunus modo color remanet (HELLOT *l. c. p. 406. 614.*). Indi, praesertim Jauani, Malayi et Baleyenses, omnibus embammatibus et iusculis suis eam admiscent (RUMPH.). Pro condimento quoque cum piscibus et carnibus coquitur a Malayis (BONTIUS in *Hist. nat. lib. 10. cap. 30.*). In hisce igitur vices Croci agit, vt et a GARCIA Croci Indici nomen tulerit. Solent quoque Indi vtriusque sexus fricare corpus post eiusdem lotionem radice in aqua modo contrita, et foeminae speciatim oleo Calappi, contrita radice imbuto, ad colorem luteum cuti impertiendum, et, vt dicunt, refrigerandum corpus et cuti nitorem conciliandum.

Acre aliquod inesse huic prout fapor vellicans linguam declarat, ita et sternutatio, quae puluere naribus attracto excitatur, quo fine Chinesibus vsu venit (BONTIUS). Quanta vero vi polleat in intima corporis nostri penetrandi et cum humoribus nostris sese commiscendi, vel inde patet, quod lotium profunde flauum reddit

(RIEGER

(RIEGER *Introd. ad notit. rer. natur.* 2. p. 1216.
LEWIS *M. m.* p. 246.).

Eximiam suam aperiendi et resoluendi efficaciam in primis in ictero declarat. Multoties eandem sese expertum esse profitetur BONTIUS (*l. c.* Conf EIUSD. *tract. de med. Indor.* p. 115.). Non veretur FR. HOFFMANNUS eam in ictero inter primaria referre (V. EI. *Meth. medendi in Med. ration. tom. 3.* p. 542.). Plebs saepe eius drachmam vnam cum cereuisia tepida quotidie ingerit successu haud spernendo (LANGE *de remed. Brunsv. domest.* p. 323.). Calculo biliario soluendo eam tamen non parem iudicat cl. COE (*Treatise on biliary concretions* p. 287.), qui mitem effectum in vniuersum illi tribuit, vt qui ex drachma vna ter de die ingesta nullas conspicuas euacuationes animaduertit; vnde probabilis conclusio, in ictero si adhibeatur exiguis dosibus fidem haberi posse fere nullam. Transeo quae alii protulerunt de eius in obstructionibus viscerum referendis, calculo vrinario soluendo, menstruis pellendis, et hydropis et februm intermittentium curatione, potentia (V. BONTIUS. JO. COMMEL. *not. in Hort. Malab. l. c.* et auctores varii a BÜCHNERO citati
in

in *Diff. alleg.* §. 23 - 27.), quum titulos morborum modo fuggerant.

Poterit dari aliquoties de die in puluere a scrupulo vno ad drachmam integram, vel in infuso siue decocto, dupla circiter quantitate. Extracto aquoso commodius capitur. Parcissime hodie aegris ab Europaeis medicis praecipitur, et paucissima composita ingreditur. Remansit tamen sub strictiori selectu in nouissima *Pharmacopoea Edinb.* 1783 et *Lond.* 1787.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

DECOCTUM AD ICTERICOS *Ph. Edinb.* p. 54. *ed.* 1758. inter alia Curcumam recipit, quod saltim in memoriam pristinae in ictero fidei notandum duco.

UNGUENTUM ALTHAEAE *Ph. W.* p. 259. colorem suum luteum, satis in miscela superfluum, Curcumae debet.

COSTVS.

C O S T V S.

LINN. *Syst. veg.* p. 49. *Gen. pl.* p. 3.

510.

Pharm. Costus ARABICVS.

DVLICIS.

AMARVS.

Costus arabicus; LINN. *Spec. pl.* p. 2. MERIAN. *de insect.* p. 36. tab. 36. Thiana-Kua *Hort-Malab.* vol. 11. p. 15. tab. 8. JACQU. *Icon. pl. rarior.* vol. 1. tab. 1. p. 1. *Collect.* Vol. 1. p. 143. Pl. perennis, in vtraque India e. c. in Malabaria, Surinamo, crescens ad ripas torrentum et in montibus vmbrosis humidis.

COSTI sub nomine sermo de RADICE est, nomen etiamsi non adponatur. Olim distinguebatur in tres species dictas (Vid. e. c. DALE *Pharmacologia* p. 274. POMET *Hist. des Drogues P. I.* p. 59. HERM. *M. m.* vol. 1. p. 39.). Alii modo duarum, Costi amari et C. dulcis, mentionem iniiciunt (V. GARCIAE *Hist. arom. in CLUS. exot.* p. 205. *Ph. Würt.* p. 27.). Hodie vix praeterquam vna prostat, Costus scil. arabicus. Limites inter singulas ponere difficile. Sunt, qui

qui C. arabicum nonnisi patria differre ab amaro putant (*Ph. W.*). Et quoad reliquas duas creditum, aetate modo diuersas esse, ita vt recens et incorruptus amaritiae destitueretur et candidior esset, vetustate autem corruptus amaritiam contraheret, et nigricantem colorem (*GARCIAE l. c.*), dum alii rursus plantae duplici diuersae tribuunt. Pharmacopoeiae hodierni saepe, dum desideratur Costus arabicus, corticem aromaticum albidum praebent, qui nihil nisi Canella alba est; alio autem tempore radicem in frusta longa transuersim sectam, pollicem circiter crassam, ex flauo griseum, cortice aspero, odoris violacei, saporis aromatici et amaricantis. Pars corticalis autem multum lignae internae hisce notis antistat.

Nous tricus implicamur, si diiudicare aggredimur, nostri temporis Costus cum isto ab antiquis Graecis et Arabibus dicto idem, an alius, sit. Plura dissuadent esse eundem, quam litem discutere GEOFFROY conatus est (*Mat. med. Traité vol. 2. p. 67. sq.*).

Aqua amaras potius quam odoras partes extrahit, extractum eius, ope paratum, $\frac{2}{3}$ ponderis radice efficit. Extractum spirituosum seruat aromaticum

ticum radices cum amaritie, et $\frac{1}{7}$ circiter partem constituit.

Non defraudanda est radix sua virtute, licet multitudo similium rariorem usum fecerit. Praeter efficaciam cum reliquis aromatibus communem ad amaritiam respiciendum, quo connubio in stomacho roborando eximie valet. Lotium inde imbui odore Violarum, multi narrant.

OLEUM COSTIVM, PILULAE MARCOSTINAE, ELECTUARIUM MARYCOSTINUM, quae feriori tempore euiluerunt, cultus, in quo olim Costus habitus, saltim memoriam relinquunt.

K A E M P F E R I A.

LINN. *Syst. veg.* p. 38. *Gen. pl.* p. 4.

511.

Pharm. ZEDOARIAE LONGAE Radix.
ROTVNDAE Radix.

Kämpferia rotunda; foliis lanceolatis petiolatis
LINN. *Spec. pl.* p. 3. Zedoaria longa, item rotunda c. B. Malan-Kua *Hort. Malab. tom.* 11. p. 17. *tab.* 9. — Haftenus sequutus sum

LINNEUM,

LINNEUM, qui et Kämpferiam declarat et *Hortum Malabaricum* loco dicto cum DALEO citat. Ast a BERGIO (*Mat. med. veg. p. 4.*) planta dicitur Amomum scapo nudo, spica laxa truncata, et Kua *Hort. Malab. tom. 11. p. 13. tab. 7.* synonymon additur. Pondus accedit huic opinioni descriptione Zedoariae f. Indorum Tamogcani CAMELLI *Stirp. Luzon. p. 23. in Append. ad RAII Hist. pl. tom. 3.*

Planta perennis Indiae orientalis, nominatim Malabariae et insulae Luzonis.

Duplex Zedoariae RADIX in quibusdam officinis occurrit, quarum *longa* vulgaris maxime est; *rotunda* raro hodie suppetit. Vtraque ex vna eademque stirpe provenit; licet alii e. c. KERNER (*Handlungsprodukte a. d. Pflanzenreich 2. Heft p. 6. tab. 151.*) idque adhuc hodie diuersis speciebus originem tribuant: nempe habitus radicis idem est, qui in Curcuma, dum partim ex tuberibus rotundis constat, partim ex processibus longis crassisque, prognatis ex prius dictis (CAMELLI autoptes aliique coniectura potius ducti, vt DALE in *Pharmacol. p. 275.*).

LONGA repraesentat frusta incurua, rugosa, angulosa, subinde eminentiis rotundis notata et compressa, longitudine plerumque aliquot pollicum, latitudine circiter minimi digiti, compacta, extus pallide grisea, interne coloris paullo profundioris. Altero extremo cultello transversim vel oblique dissecta comparent, altero in obtusum apicem desinentia. Vidi et exempla crassiora secundum longitudinem diuisa. Odor camphoraceus, sapor aromatico acris, amaricans, diu caloris sensum cum isto camphorae mixtum in ore relinquens. Ita sese habet radix venalis, quae per Belgium transferri solet. Sed exiguum ill. L. B. AB ASCH specimen mihi misit sibi a cl. REINEGGS ex India allatum tanquam veram radicem, quod figuram quidem gerit Zedoariae longae, extus profunde brunum maculis nigris interne paullo pallidius cum gyris nigricantibus, compagis mollioris, saporis longe amarioris, sed minus calidi, vix odorum.

Continet venalis $\frac{1}{2}$ passim $\frac{1}{12}$ vel paullo plus olei destillati, quod mitiori igne tractatum viridi coeruleum est, et aquae supernatat, vltiori destillatione autem nigricans euadit fundum-
que

que petit (CRELLS *Chem. Journ. P. 3. p. 20.*). NEUMANNUS (*Chemie vol. 2. P. 4. p. 649.*) cui libet librae adscribit olei drachmam unam, itaque $\frac{1}{128}$, idque tam ponderosi, ut vix sursum tolli destillando possit, unde et partem fundum petere refert, subtilius esse albidum, reliquum viridescens vel nigrum. Oleum hocce con- crefcere in camphoram innuit quidem GEOFFROY (*Mat. med. Traité, tom. 3. p. 264.*), sed negat alius (CRELLS *chem. Journ. l. c.*). Aqua mace- ratione abripit et odoras et amaras partes sub colore ex flauo bruno; inspissando autem extracti ingrate amari et subacris largitur circiter tertiam partem (NEUMANN.). Spiritus vini tingitur ab ea colore ex flauo rubicundo magisque acris et amarus redditur, quam aqua, sed minus olet et sapit camphoram, quam ista. Spirituosum ex- tractum, ad $\frac{1}{11}$ (NEUM.) circiter vel $\frac{1}{10}$ (CARTHEUS. *M. m. tom. 2. p. 59.*) eruendum, modice ama- rum et aromaticum est, calidum gratumque.

Nolo huic penso, quod suis defectibus non destitui iamiam cognoscitur, nouam labem adper- gere vacillante scrutinio, an veteribus radix nota fuerit, et quonam nomine distinxerint, an fuerit species Costi apud DIOSCORIDEM, Geiduar AVI-

CENNAE, Zerumbet SERAPIONIS. Spectant huc tentamina GARCIAE (in CLUS. exot. p. 213.) et praecipuis MANITHI (*De actatibus Zedoariae relatio Dresdae 1691.*), quorum fidem aliis dirimendam relinquo.

Omnia commoda praestat, quae ab eximio aromate cum amaritie iuncto, expectari possunt. Stomachica virtute excellit, in cuius fauorem *radix condita* aliquando in officinis praesto est. Rarius sola fuit data vel integra, quam in conubio aliorum vel praeparatione multiplici resoluta, cuius rei fidem praecipue faciunt dispensatoria Germanica pharmaceutica. Simplicissimus capiendi illam modus in pulvere est cum saccharo.

PRAEPARATA ET COMPOSITA.

AQUA ZEDOARIAE SIMPLEX *Ph. W. p. 25.*

Est aqua vinosa, flatibus et inde ortis torminibus discutiendis idonea.

AQUA ZEDOARIAE ANISATA *l. c.* Praeter ea, quae titulus indicat, cortices Citri recipit aqua haecce pariter vinosa.

OLEUM DESTILLATUM. Supra iam de eo commentatus sum.

EXTRA-

KAEMPFERIA ROTVUNDA. 87

EXTRACTUM *Ph. W. p. 89.* Quicquid tam spiritus vini quam aqua eruit, iunctim continet. Egregium praeparatum et forsitan praecipuum in ventriculi debilitate instar elixirii sumtum.

ESSENTIA. In quibusdam officinis feruatur e. c. *Ph. Brunsv. p. 253.*

ESSENTIA CARMINATIVA WEDEL. *Ph. W. p. 78.* AQUA HYSTERICA *l. c. p. 18.* ELIXIR BALSAMICUM SPIRITUOSUM HOFFM. *l. c. p. 53.* etc.